

et eget statsborgerskab er en central og vital del af en suveræn stat.

Også de økonomiske spørgsmål har spillet en stor rolle i debatten efter det første møde mellem den danske regering og det færøske landsstyre. Landsstyret har beskrevet sit forslag til, hvorledes en overgangsordning skal se ud med bloktilskud og med afskrivning af gæld på godt 4 mia. kr. Regeringen har derefter regnet på det ud fra oplysninger, som fremgik af landsstyrets udspil, og de faktuelle forhold, der er beskrevet i hvidbogen, samt faktuelle notater, bl.a. det af den 25. januar.

Vi er enige med regeringen i, at en sådan overgangsordning ikke vil være forsvarlig, og har også set nu, at der er nye tanker på vej. Men en selvstændig stat modtager ikke bloktilskud og får ikke finansieret centrale dele af sine statsfunktioner af en anden stat. En udtræden af rigsfællesskabet efterlader derfor et behov for en meget konkret økonomisk overgangsperiode og en gennemgang af fælles anliggender. Socialdemokratiet er enig med regeringen i en afviklingsperiode på 3-4 år.

Vi har modtaget et meget konkret forslag fra landsstyret og må også af hensyn til den danske befolkning vurdere det meget konkret og få både tal på mellemværender og også styr på så meget andet, som egentlig suverænitet medfører.

Jeg ønsker, at realiteterne i forhandlingerne praktisk og økonomisk er kendte, og jeg vil sammen med mine kolleger som folketingsmedlem gerne have lov at følge den sag. Det er vigtigt for mit land, og det er også vigtigt for det parti, jeg er medlem af, for resultatet skal både det færøske og det danske folk leve med, og som jeg sagde i indledningen, vil der uanset resultatet eksistere et fællesskab.

I Socialdemokratiet ønsker vi en nyordning af forholdet mellem Danmark og Færøerne, som skaber gode relationer mellem vores folk også i fremtiden.

Til den danske regering vil jeg sige, at Socialdemokratiet ønsker at bidrage til et bredt politisk mandat ved de kommende møder med landsstyret, og at vi som parti også ønsker, at Folketinget får en særlig adgang til at følge forhandlingerne.

Så skal jeg efter mit indlæg på vegne af Socialdemokratiet, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Centrum-Demokraterne, Det Radikale Venstre og Kristeligt Folkeparti fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at det er den færøske befolkning, der afgør det fremtidige forhold mellem Danmark og Færøerne.

Folketinget tager statsministerens redegørelse om den danske regerings holdning i de påbegyndte forhandlinger med Færøernes landsstyre til efterretning.

Folketinget nedsætter et udvalg bestående af 21 medlemmer til at følge forhandlingerne og behandle spørgsmål om en nyordning af forholdet mellem Danmark og Færøerne.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 68).

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

I Dansk Folkeparti synes vi, at det, som statsministeren sagde, var interessant, nemlig at statsministeren mente, at hjemmestyreaftalen af 1948 godt kunne udvides på en ny måde, og at den mulighed, Færøerne i dag har for at bestemme over egne forhold, skal ændres. Det synes vi er interessant.

Det synspunkt blev bakket op af hr. Jan Petersen, Socialdemokratiets ordfører, og derfor vil jeg godt spørge, hvad hr. Jan Petersen siger til, at den færøske regering har meddelt, at den ikke mener, at man inden for den danske grundlov – det står også i hvidbogen – kan spænde selvstyret til mere end på det nuværende niveau.

Er det ikke sådan, hvis man skal følge den logik, der er i hvidbogen, at den danske grundlov faktisk skal ændres, hvis ikke man vil et andet resultat end det her?

(Kort bemærkning).

Óli Breckmann (KF):

Hr. formand! Jeg har med interesse noteret mig hr. Jan Petersens støtte til statsministerens gentagne ord om bevarelsen af rigsfællesskabet som betingelse for, at man ellers kunne fortsætte med at leve sammen, som vi har gjort hidtil.

Men når regeringen holder fast ved det eksisterende rigsfællesskab, så bundet det faktisk i politisk vanetænkning. Rigsfællesskabet var ukendt som statsretligt begreb indtil for 50 år